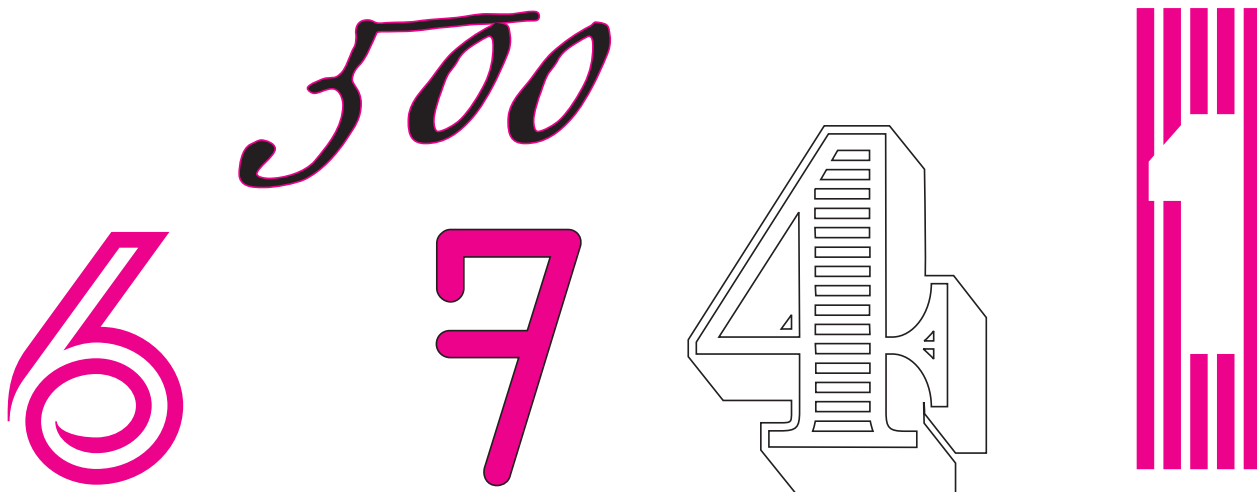




Energi i klassrummet

energiforetagen.se/klassrummet



Söka jobb i siffror

A Vad vet du om att söka jobb i Sverige? Diskutera med en kurskamrat och fyll i siffrorna på rätt plats.

1. Ett svenskt cv ska vara max sida. Om ditt cv är längre finns det risk att rekryteraren eller arbetsgivaren inte läser hela.
2. I Sverige kommer av 10 jobb via kontakter. Det betyder att det är bra att lära känna nya människor.
3. Ett personligt brev ska vara ungefär ord. Här ska du inte repetera vad som står i ditt cv, utan fokusera på tjänsten som du söker.
4. Nätverksplattformen LinkedIn har cirka miljoner användare i Sverige. Här kan man få kontakt med andra och söka jobb.
5. I genomsnitt tittar en rekryterare på ett cv i sekunder. Därför måste det vara lätt för rekryteraren att hitta dina bästa meriter för jobbet som du söker.

B Kontrollera dina svar i facit. Var det något som förvånade dig? Diskutera med en kurskamrat.

C Texterna på nästa uppslag handlar om ett mentorprogram. Vad vet du om det? Diskutera med en kollega:

- Vad är en mentor? Vad är en adept?
- Varför kan det vara en bra idé att vara med i ett mentorprogram?
- Vad gör man på ett mentorprogram tror du?

- D** Du läser texten om William och din kurskamrat läser texten om Hayat. Lär dig orden i ordlistan. Presentera det som du har läst för din kurskamrat.

Det var givande att möta en person som har annorlunda perspektiv än jag.

William är mentor i Energy Buddies, ett mentorprogram inom energibranschen. Han tycker det är roligt och intressant att få utmana sina egna tankar och att lära känna olika kulturer. Han har själv bott i Japan en period, och älskar japansk mat. För honom passade det perfekt att bli mentor till Hayat som vill jobba inom energi.



” Det är spännande att möta någon som har mycket arbetslivserfarenhet men från ett annat land.

William jobbar som mätaringenjör på Göteborg Energi. Han ansvarar för 20 000 mätare som finns hos kunder som köper fjärrvärme. Mätaren registrerar hur mycket energi som kunden använder för att till exempel värma upp sitt hus och sitt varmvatten.

När William var yngre började han jobba i energibranschen eftersom han tyckte att det var spännande och aktuellt. Nu när han är etablerad i branschen vill han hjälpa andra.

” Det är bra att vi får in nya människor som kan komma med nya perspektiv och ge oss mångfald på företaget.

William har fått många frågor från Hayat om vad man gör i olika yrken inom energibranschen. Han är imponerad av hur målmedveten hon är:

” Hayat har verkligen fokus på att hitta rätt jobb. Det var intressant och tankeväckande att höra att hon är så öppen för att flytta. Självtänkte jag nog tvärtom när jag sökte jobb. Jag valde bostadsort först!

William

Yrke: civilingenjör i energi- och miljöteknik

Förstaspråk: svenska

Talar också: engelska, japanska och lite tyska

Gör just nu: Jobbar som mätaringenjör på Göteborg Energi, och är Hayats mentor.

Har bott i: Född i Sverige men har bott i Japan

Det bästa med att jobba i energibranschen: Att få jobba i en bransch som är väldigt viktig för samhället just nu.

Ordlista

en mätare
en kund
värmer upp
skickar
hänger ihop
en faktura
byter ut
köper in
juridik
en regel
en rutin
utomlands
utmanar
en bostadsort

Nu vet jag vilka yrken som finns

Hayat har jobbat länge med projektledning och försäljning av larm och säkerhetssystem i Marocko och Spanien. När hon kom till Sverige fick hon fort jobb inom samma bransch. Men 5 pandemin gjorde att projekten blev färre och efter en tid blev Hayat uppsagd.

Hayat sökte jobb, men det gick trögt. Hon bestämde sig för att byta metod. Hon hittade information om en distansutbildning inom 10 energiteknik. Den riktade sig särskilt till utrikesfödda ingenjörer och skulle pågå i sex månader. Det kändes helt rätt. Hon skickade genast in sin ansökan och kom in.

Under utbildningen deltog Hayat i ett 15 mentorprogram som heter Energy Buddies. Där lärde hon känna William från Göteborg Energi. William blev Hayats mentor och hon besökte honom på jobbet och fick se olika arbetsplatser.

” Jag ville ha bättre koll på branschen. 20 Tack vare William vet jag nu mycket mer om vilka yrken och roller som finns och som jag kan söka. Jag har fått många bra tips för att skriva ansökningar och William har coachat mig inför 25 anställningsintervjuer.

Nu känner sig Hayat mycket peppad och optimistisk när hon söker jobb:

” På bara ett halvår har jag breddat min 30 utbildning och börjat bygga nätverk i en ny bransch. Drömmen är att hitta ett jobb som handlar om energioptimering och effektivisering: då skulle jag verkligen kunna använda min erfarenhet och utbildning. Jag är beredd att flytta 35 till en annan ort för det!



Hayat

Yrke: elektronikingenjör och energiingenjör

Förstaspråk: arabiska

Talar också: franska, spanska, engelska, svenska

Gör just nu: Söker jobb inom energi.

Har bott i: Marocko och Spanien

Tid i Sverige: åtta år

Det bästa med att jobba i energibranschen: Jag kan bidra till den gröna omställningen och en fossilfri värld.

Ordlista

en bransch

blir uppsagd

trög

en distansutbildning

riktar sig

pågår

skickar in

kommer in

deltar

tack vare

peppad

breddar

ett nätverk

Hur får man kontakt?

E Hur gör du för att få kontakt med andra? Svara på frågorna och välj det alternativ som stämmer bäst in på dig.

1. Du har flyttat till en ny stad och känner dig ensam. Vad gör du för att få kontakt med nya människor?

- a) Jag tar en promenad och pratar med folk jag träffar på stan.
- b) Jag känner en person och jag tror att hon kommer att presentera mig för vänner och familj snart.
- c) Jag går med i en förening där jag kan lära mig om mitt stora intresse. Här har jag chansen att träffa människor med samma hobby som jag.

2. Du vill lära känna dina kollegor bättre. Vad gör du?

- a) Jag bjuder hem dem på middag.
- b) Jag berättar mycket om mig själv och mitt liv.
- c) Jag är alltid med på fikapauser på jobbet. Då brukar vi prata om väder, husdjur, familj och våra planer för helgen och semestern.

3. Du åker hiss tillsammans med en granne. Vad pratar ni om?

- a) Vi säger hej och kommenterar vädret.
- b) Vi planerar en fest tillsammans. Vi tänker bjuda in alla grannar att grilla korv och gå en tipspromenad.
- c) Om jag ser en granne vänta på hissen tar jag trapporna. Jag orkar inte prata!

4. Du söker jobb och vill ha en bra kontakt inom din bransch. Hur får du kontakt med en relevant person?

- a) Jag skriver till olika människor som jag hittar via LinkedIn sökfunktion. Jag berättar om min situation och föreslår en lunch.
- b) Jag anmäler mig till ett mentorprogram och går på alla träffar.
- c) Jag väntar tills jag får ett jobb. Då kan jag nätverka där.

5. På ditt jobb turas alla om att ordna fredagsfika. Det är din tur. Vad tar du med?

- a) Jag kör på ett säkert kort: en vegansk kanellängd. Det kan alla äta.
- b) Jag bakar och tar med mig ett populärt bakverk från mitt hemland. På så sätt kan mina kollegor lära sig mer om min kultur.
- c) Fika är inte nyttigt! Jag ser en chans till förändring och bjuder på färsk frukt och nötter istället för en massa sliskiga sötsaker.

F Jämför dina svar med en kurskamrat. Motivera dina svar. Diskutera:

- Hur tror du att en typisk svensk skulle svara på samma frågor?
- Vilka metoder tror du ger bäst resultat? Varför?
- Svenskar brukar inte vara så spontana när de umgås och nätverkar. Hur påverkar det dina möjligheter att få nya kontakter?

Hur lärde ni känna varandra?

Jag **kände mig** lite nervös inför första mentorträffen, men det blev jättebra.

Vi är nästan 200 personer på mitt jobb, men jag **kan** inte allas namn.

Jag **vet** att jag behöver fler kontakter för att söka jobb, men jag **vet** inte hur jag ska få fler kontakter.

När jag först kom till Sverige **kände** jag ingen. Nu har jag **lärt känna** både kollegor och grannar. Nästa vecka ska jag börja på en kurs, och då hoppas jag att jag **lärt känna** någon där.

Om man **känner till** alla mentorprogram som finns kan man välja det som passar en bäst.

G Kombinera orden och uttrycken med rätt definition.

- | | |
|----------------|--|
| 1. vet | a. har teoretisk kunskap om något |
| 2. kan | b. är vän med någon |
| 3. känner | c. börjar känna någon |
| 4. känner till | d. vet att någon eller något existerar |
| 5. känner sig | e. mår på ett särskilt sätt |
| 6. lär känna | f. har praktisk kunskap om något |

H Fyll i rätt ord eller uttryck från listan.

- du vad klockan är?
- Han många bra restauranger i Malmö.
- Sandra och Johan varandra från när de jobbade på ett kraftvärmeverk tillsammans.
- Hon lite trött idag.
- Jag hoppas att jag några personer på beredarutbildningen.
- Stefan allt om el.

I Läs artikeln och lär dig orden i rutan.

En mentor som hjälper

William och Hayat lärde känna varandra ett mentorprogram som heter Energy Buddies. Där matchas två personer: en mentor och en adept. Mentorn är en person som är senior och som jobbar på ett energibolag. Adepten är en person som är ny i branschen eller i landet. Mentorns uppgift är att coacha adepten och hjälpa hen att komma in i branschen, förstå hur den fungerar och att knyta kontakter.

Hayat anmälde sig som adept till mentor-programmet för hon ville ha hjälp att förstå vilka yrkesroller hon skulle satsa på. Eftersom hon hade en teknisk utbildning ville hon veta mer om vilka jobb som skulle kunna passa hennes kompetens. Hon gillade idén att mentorn skulle fungera som en coach, och ge henne personliga tips och råd.

William anmälde sig som mentor till programmet eftersom han tyckte att det skulle vara spännande att utmana sig själv och göra något annat än sina vanliga arbetsuppgifter. Han tycker att det är inspirerande att se någon annans karriär, och särskilt om han får lära känna en ny kultur. På så sätt får han nya perspektiv på samhället och arbetslivet.

Hayat och William var ett av 24 mentorpar i Energy Buddies. Programmet är digitalt och första träffen var gemensam för alla. Sedan träffades Hayat och William online med några veckors mellanrum. I Energy Buddies finns förslag på teman för varje möte, men deltagarna får själva styra innehållet. Programmet pågick under drygt tre månader. En gång träffades Hayat och William på Williams jobb i Göteborg. Då fick hon besöka ett kontrollrum och träffa både Williams chef och flera andra personer med olika energiyrken.

Hayat fick hjälp med sitt cv. De flesta svenska arbetsgivare och rekryterare tycker om cv:n som är korta. Då går det snabbt att läsa det viktigaste om personen som söker jobbet. William tyckte att Hayats cv var för långt, och hjälpte henne att göra det kortare. En annan sak som Hayat fick lära sig är att titta väldigt noggrant på annonsen för jobbet hon söker. I annonsen kan man stryka under nyckelord, och sedan kan man använda liknande, men inte samma, ord i sitt cv. Precis som cv:t ska det personliga brevet också vara kort. Här ska man inte repetera det som står i cv:t utan snarare beskriva hur man passar ihop med tjänsten som annonseras.

en mentor
en adept
en arbetsmarknad
en bransch
en uppgift
coachar
hen
knyter kontakter
en yrkesroll
satsar på
passar
ett råd

spännande
utmanar sig själv
ett samhälle
ett arbetsliv
en arbetsgivare
en rekryterare
för långt
en annons
stryker under
ett nyckelord
ett personligt brev
passar ihop med

Ordövningar

J Vad blir de här substantiven i plural? Fyll i tabellen.

singular	plural	översättning
en bransch		
en uppgift		
ett samhälle		
en arbetsgivare		
en tjänst		
en annons		
en rekryterare		
ett råd		
en utbildning		
ett nyckelord		

K Man använder *för* + adjektiv när man vill uttrycka att något är mer på ett sätt än vad det borde vara.

Vattnet är för varmt. (Jag vill att vattnet ska vara kallare.)

Cv:t är för långt. (Cv:t borde vara kortare.)

Diskutera med en kurskamrat: Vad tycker du är ...

- för jobbigt?
- för dyrt?
- för svårt?
- för kallt?
- för långt borta?
- för läskigt?

> Jag tycker att mat är för dyrt.

> Jag tycker att Sverige är för ...

L Svara på frågorna muntligt.

- Vad tycker du är **spännande**?
- Vilken **karriär** skulle du vilja **satsa** på?
- Hur är en **noggrann** person?
- Vad brukar du **stryka under** när du studerar svenska?
- Hur är ett bra **personligt brev**, tror du?
- Vilka yrkesroller **passar** dig?
- Hur kan man **knyta kontakter** inom din **bransch**?
- Vad skulle de ge för **råd** till en vän som planerar att flytta till Sverige?

Hallå?

När man pratar i telefon i Sverige svarar man och presenterar sig olika beroende på hur väl man känner personen som man pratar med. Om det är på jobbet eller om man inte känner varandra använder man både förnamn och efternamn. Bara om man känner varandra jättebra kan man svara utan att säga sitt namn.

Två personer som inte har träffats

- William Eugensson.
- Hej, jag heter Hayat Nasri. Jag ringer eftersom...

.....
- Ja det är William.
- Ja, hej, Hayat Nasri heter jag. Jag är med i mentorprogrammet ...

Två personer som har träffats

- William.
- Hej, det är Hayat, från mentorprogrammet.

.....
- Hej det är William.
- Hej, det är Hayat. Har du fem minuter?

Två personer som känner varandra väl

- Hej!
- Hej!

.....
- Hallå!
- Tjena!

M Lyssna på dialogerna. Hur väl känner personerna varandra? Kryssa i rätt alternativ.

Dialog 1

Dialog 2

Dialog 3

Dialog 4

känner inte varandra

känner varandra lite

känner varandra väl

N Lyssna igen och svara på frågorna.

1. Vem är Jesper?

3. När vill Sabina träffas?

2. Vad vill Sandra?

4. Varför måste Kian gå från mötet?

O Öva på att ringa samtal. Du ringer och din kurskamrat svarar. Byt roller.

- Ring en organisation och fråga hur man anmäler sig till deras mentorprogram.
- Ring till din mentor och ändra tiden för er nästa träff.
- Ring till en kompis och berätta om hur första mentorträffen gick.

Energibranschen behöver rekrytera flera tusen personer i en nära framtid. Om du jobbar i energibranschen är du med och skapar det hållbara samhället: smarta lösningar för att producera, sälja, distribuera och lagra energi.

Jobb finns i hela landet, i både små och stora företag. Det finns praktiska och mer teoretiska yrken och många olika utbildningsvägar.

Vill du vara med och skapa en hållbar framtid för alla? Läs mer om vilka jobb som finns i energibranschen och hur du hittar vägen dit: energijobb.se